

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą (neįgyvendinimą) Lietuvos Respublikos finansų ministerija pateikė 2026-05-15 raštu Nr. 6K-26/2535.

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>				
1	<p>6. Nesant informacijos prieinamumui ir viešumui, teisinių paslaugų, išigytytų pagal VPĮ išimtį, procese gali būti sudaromos prielaidos subjektyviems sprendimams, neskaidriems susitarimams, taip pat nepaskelbus 7 sutarčių reikiamos informacijos ministerijos interneto svetainėje ir teisės akto projekto lydimočiuose dokumentuose (kai taikoma), kaip nustatyta TPĮ 11 str., apribojama visuomenės galimybė ir teisė žinoti apie tokių paslaugų įsigijimą bei, atitinkamai, įvairių subjektų dalyvavimą teisėkūros procese.</p>	<p>6.6. pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, parengtoje tvarkoje nustatyti tokių pirkimų pagrindu sudarytų sutarčių informacijos paskelbimo priemonės bei nustatyti kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą.</p>	<p>Informuojame, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pirkimų, nepatenkančių į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo taikymo sritį, organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2026 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 1K-70 „Dėl Finansų ministro 2023 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. 1K-158 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viešųjų pirkimų“ pakeitimo“ (toliau – Aprašas). Aprašo 25 punkte nustatyta, kad pirkimo komisijoje esantis Viešųjų pirkimų skyriaus atstovas ar pirkimo organizatorius, atlikęs pirkimo procedūras, skelbia informaciją apie sudarytas pirkimo sutartis Finansų ministerijos interneto svetainės skiltyje „Viešieji pirkimai“. Skelbiamoje informacijoje pateikiami duomenys apie pirkimo objektą, pirkimo būdą, nustatytą laimėtoją ir jo pasiūlymo duomenis, taip pat sudarytos sutarties vertę.</p>	<p>Pasiūlymas Nr. 6.6. įgyvendinamas</p> <p>Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama</p> <p>Nepaisant to, kad FM atliko Aprašo keitimus, pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, tvarka bus patvirtinta Vyriausybės nutarimu, o šios tvarkos taikymas (įskaitant ir informacijos paskelbimo priemones) bus imperatyvus visoms ministerijoms. Stebėseną tęsiama siekiant įsitikinti, kad FM savo vidaus tvarkose nustatys Vyriausybės nutarimu patvirtintos tvarkos</p>

			taikymą.	
2	<p>7. Nei vienoje iš ministerijų, kurios neturėjo patvirtintų tvarkų, tačiau sudarė atstovavimo ir teisinių konsultacijų paslaugų sutartis pagal VPĮ nustatytą išimtį, ši sritis nebuvo įtraukta nei į korupcijos prevencijos priemones, kurios įgyvendinamos viešojo sektoriaus subjektų, nei į ministerijų centralizuotų vidaus audito metinius planus, o tai riboja galimybes proaktyvių korupcijos riziką mažinančių veiksmų diegimui bei vidaus kontrolės tobulinimui. Šių pirkimų vykdymo procedūros taip pat nepatenka į VPT pirkimų pažeidimų prevencijos ir kontrolės atsakomybės sritį. Antikorupciniu požiūriu tai kelią rizikas, susijusias su visais pirkimų procedūros etapais, sudaro sąlygas piktnaudžiavimui, neteisėtiems, nepagrįstiems sprendimams, gali turėti neigiamą įtaką konkurencijai ir visuomenės pasitikėjimui viešųjų</p>	<p>7.6. periodiškai įvertinti teisinių paslaugų pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis, vykdymo, sutarties sudarymo ir įgyvendinimo procedūrų rizikingumą bei, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatyti atitinkamas rizikos valdymo priemones.</p>	<p>Informuojame, kad Aprašo 5.4 papunktyje nustatyta, kad:</p> <p>1. pirkimo, nepatenkančio į VPĮ taikymo sritį, vidaus kontrolė (toliau – vidaus kontrolė) – Finansų ministerijos vidaus kontrolės sistemos dalis, kuria siekiama užtikrinti teisėtą, skaidrų Finansų ministerijos pirkimo, nepatenkančio į VPĮ taikymo sritį pagal šio įstatymo 6 straipsnio 3–12 dalis, atlikimą bei racionalų lėšų panaudojimą ir užtikrinti su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą.</p> <p>2. Aprašo 8.2 papunktyje nurodyta, kad Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas, kuris atskaitingas Veiklos valdymo departamento direktoriui, vadovaudamasis Finansų ministerijos vidaus kontrolės politikos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-405 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos vidaus kontrolės politikos nustatymo“, nuostatomis, analizuoja informaciją apie Finansų ministerijos atliekamus pirkimus ir vertina galimus rizikos veiksnius, vykdo prevencinę pirkimų kontrolę, kad būtų išvengta galimų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų ir Finansų ministerijos vidaus dokumentų, susijusių su pirkimais, pažeidimų.</p>	<p>Pasiūlymas Nr. 7.6. įgyvendinamas</p> <p>Pasiūlymo įgyvendinimo stebėseną tęsiama</p> <p>Stebėseną tęsiama siekiant po 12 mėn. (2027 metų balandžio mėn.) įvertinti, kiek 2025 metais FM atliko pirkimų, kuriems taikoma VPĮ išimtis (kiek faktiškai patirta išlaidų), koks nustatytas rizikingumas bei kokios rizikos valdymo priemonės numatytos.</p>

	subjektų galimybe efektyviai ir skaidriai valdyti viešuosius finansus.			
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>				
3	2. Didžioji dauguma (9 iš 12 nagrinėtų) ministerijų, įsigijusių paslaugas pagal VPĮ nustatytą išimtį, neturi tokias įsigijimų procedūras reglamentuojančių vidaus tvarkų, o tai gali kelti korupcijos rizikas dėl vidaus kontrolės trūkumo, šališkų sprendimų priėmimo, neefektyvaus viešųjų finansų valdymo.	2.1. koordinuoti ir užtikrinti, kad Aplinkos ministerijoje, Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje, Energetikos ministerijoje, Finansų ministerijoje, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, Vidaus reikalų ministerijoje ir Žemės ūkio ministerijoje būtų	Informuojame, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pirkimų, nepatenkančių į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo taikymo sritį, organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2026 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 1K-70 „Dėl Finansų ministro 2023 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. 1K-158 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viešųjų pirkimų“ pakeitimo“, kuriame nustatoma Finansų ministerijos atliekamų pirkimų, nepatenkančių į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo taikymo sritį pagal šio įstatymo 6 straipsnio 3–12 dalis, organizavimo tvarka.	Kritinės antikorupcinės pastabos pasiūlymo Nr. 2.1. subjektas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tačiau Lietuvos Respublikos finansų ministerija, proaktyviai reaguodama į KRA nustatytas rizikas ir jos veiksnius, savo iniciatyva patvirtino vidaus tvarką, kuri gali būti taikoma tol, kol Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu ¹ bus patvirtintas teisinių paslaugų pirkimo tvarkos aprašas, kuris bus taikytinas, be kita ko, visoms ministerijoms.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl teisinių paslaugų pirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas. Prieiga internetu: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/2f935eb0492911f18091f24c9e0d719a?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=1a9be640-ef5d-4c22-9ac0-7c853b3f2776>

	<p>reglamentuoti a pirkimų, vykdomų taikant VPI išimtį, atlikimo tvarka, nustatant, be kita ko, išimties taikymo (poreikio pirkimui) sąlygas bei rinkos tyrimo atlikimo (dokumentav imo), konfidencial umo ir nešališkumo reikalavimų laikymosi procedūras ir kad atskirose ministerijose esanti tvarka, pagal savo turinį, atspindėtų vieningą požiūrį į pagrindinius tokiems pirkimams taikomus</p>	
--	---	--

		principus: skaidrumą, lygiateisiškumą, nediskriminavimą, proporcingumą bei racionalų lėšų naudojimą.		
--	--	---	--	--